

Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara

Időszerű növényvédelmi teendők a közterületeken

2023. évi 2. levél

► **Úgy tűnik, hogy a tavalyi őszi és az idei tél nagyon meggyötörte az árvácskákat.** Az országot járva, az egyébként színes ágyásokban csak a fonnyadó, virág nélküli kis töveket láthattam. Közelebről megvizsgálva a növényeket, nem volt nehéz felfedezni, hogy főleg a **szürkepenészes (botritiszes) virágrothadás** miatt száradtak el a virágszirmok. Néhol a virágszárakat is megtámadta és egy-két levélen is megjelentek a kórokozóra jellemző foltok, de általános töpusztulást nem okozott a gomba.

Ki a felelős? -hangzott el rögtön a kérdés. Már fertőzöttek jöttek ki a palánták a termesztőktől vagy nem figyelt a kertész és nem permetezett időben? A legtöbb városunkban, de az autótutak melletti benzinkutak virágvályujában is találkoztam a jelenséggel. Az egész biztos, hogy ezekre a helyszínekre nem ugyanarról a telepről kerültek ki a növények, ezért úgy vélem, hogy nem az előállításuknál történt a fertőzés. A kertészek követték az eddig bevált technológiát. Volt ahol a begyökeresedést is megfelelőnek találtam és az öntözés is rendben működött, mégis szürkén fonnyadtak a virágok. Miért nem permeteztek megelőző (preventív) jelleggel? - kérdez ismét a közterület fenntartója. Erre már én is tudom a választ, azért mert nem lett volna értelme. A gombaölő szerek nagy része 10-15 °C alatt már nem fejt ki a hatását, az egyetlen közterületre és szürkepenész ellen is engedélyezett készítmény a Tazer 250 SC már biztosan nem szívódott volna fel. Sőt tovább megyek, ha közvetlenül a palánták kiszállítása előtt permeteznék, beáztatnák, stb. a növényeket valamelyik „szuper” felszívódó gombaölővel, annak sem lenne 5-6 hónapra kiterjedő védőhatása. Tehát igazán a növényeket ápoló kertész kollégákat sem hibáztatnám. Mit tehetek volna?

"A betegségnek kedvez az esős, borult és hűvös időjárás (10-12 °C)"-idézek egy dísnövényes szakkönyvből. Ilyen volt az őszi és a télünk is. Az előrejelzések alapján erre számíthatunk a későbbiekben is, ezen nem tudunk változtatni. Alkalmazkodnunk kell! Az árvácskák esetében el kell gondolkodnunk azon, hogy ilyen időjárásnál a meglévő fajtáink alkalmasak-e a téli kiültetésre illetve, ha ragaszkodunk hozzájuk, a színpompás ágyásaikhoz, akkor a cseréjüket is be kell kalkulálni a költségvetésbe.

Az igazsághoz, azonban az is hozzátartozik, hogy láttam jó erőben lévő, szépen virágzó növényeket is, gyakran a beteg ágyások közvetlen közelében. Néhol közterületeken, de leginkább a házak kertjeiben, temetőekben a gondozott sírokon. Ezekhez közelebb lépve, már az első kapirgálásnál feltűnt, hogy laza, morzsalékos és kellően nedves talajban fejlődnek ezek a növények.

Ma egy szépen díszlő cserepest gondozó háziasszonnyal beszélgettem. Elmondta, hogy az októberi ültetés előtt kicserélte a nyári muskátli földet és „ha kellett” öntözött és tápoldatozott is. A – 12 °C-os éjszakákat is kibírta a 6-8 növény, pedig a szabadon álló cserépben a gyökerükig átfagyhatott a talajuk.

Két tanulsággal is szolgált az árvácskák ideji fertőzése. Megállapíthatjuk, hogy a jó erőben, jó egészségben lévő növények jobban tolerálták, sőt néhol kivédtek a szürkepenész támadását. Az bebizonyosodott, hogy nem hagyatkozhatunk csak a növényvédő szerekre! A fertőzött, tünetes növényeket nem tudják újra esztétikussá, egészségessé varázsolni.

► Ahol megengedi a költségvetés ott, kicserélték a kopasz árvácskákat. Amint engedi az időjárás permetezni fogunk, egy növényvédő szernek nem minősülő, hasznos gombafajt tartalmazó „bioszerrel” a Trifender WP-vel, ami a növények felületén és a talajban is dolgozni fog. Mellékelem a leírását. Az egynyáriak is örülni fognak annak, hogy kevesebb talajból fertőző kórokozóval találkoznak majd. Öt-hat nappal később talán már engedi a nappali hőmérséklet, hogy a szürkepenészre is engedélyezett Tazer 250 SC gombaölőt is bevethetjük, már nem fogja elpusztítani a hasznos gombát.

► Sajnos a szürkepenésszel még a későbbiekben is számolni kell. Gyakorlatilag mindig jelen vannak a fertőző konídiumai, ugyanis az elhalt növényi maradványokon, pl. akár a fa támrendszeren is megél és fejlődik. Tehát a [hónap fotóján](#) tulajdonképpen a lehullott levelek, termékek a főszereplők. Lehet, hogy éppen ezekről indultak el a sárga szirmokra a botritisz konídiumai?

Úgy tűnik, hogy az ideji télen jól érezte magát és megőrizte a fertőzőképességét. A számára kedvező időjárásnál, a folyamatos párat biztosító öntözésnél még gondunk lehet vele később is, pl. a nyári kiültetéseknel. A gyenge növényeket biztosan megtalálja.

Budapest, 2023. március 21.

Üdvözlettel:

Zsigó György, NMNK

Székhely: 1112 Budapest, Budaörsi út 141-145.

www.magyarovenyorvos.hu és novkamara@t-online.hu

telefon: (06 1) 246-2946